

**VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: U-988/03
Banja Luka, 07.06.2006. godine**

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrša kao predsjednika vijeća, te Zlatka Kulenovića i Fikreta Kršlakovića kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Sofije Ribić, u upravnom sporu po tužbi S.B. iz B.L., koju zastupa punomoćnik M.M., advokat iz B.L. (u daljem tekstu: tužilja) protiv rješenja tuženog ministarstva broj 01-372-403/03 od 22.07.2003. godine, u predmetu utvrđivanja trajnog i nesmetanog korišćenja stana, u nejavnoj sjednici vijeća održanoj dana 07.06.2006. godine, donio je

P R E S U D U

Tužba se uvažava, osporeni akt se poništava.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim aktom odbijena je žalba tužilje izjavljena protiv rješenja Odjeljenja za komunalno-stambene poslove Grada B.L. broj 05-372-1594/02 od 10.04.2003. godine. Tim prvostepenim rješenjem je odbijen zahtjev tužilje za donošenje rješenja koje zamjenjuje ugovor o korištenju stana u B.L., prizemlje, čiji je davalac na korištenje Grad B.L., nakon smrti nosioca stanarskog prava Lj.Dž. koja je baka tužilje.

Blagovremeno podnesenom tužbom tužilja osporava zakonitost toga akta izričito iz razloga propisanih odredbom člana 10. stav 1. tačka 1. i 3. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 12/94, u daljem tekstu: ZUS) navodeći: da priloženi, iako neovjeren ugovor o doživotnom izdržavanju pokazuje zajednicu života između tužilje i njene bake, što su potvrdili i saslušani svjedoci; da iako je tužilja prijavila prebivalište na adresi spornog stana nakon bakine smrti, za zajednicu života je važnija suština od forme; da je ovim dokazima „nesporno utvrđeno“ da je tužilja bila član porodičnog domaćinstva svoje bake u smislu odredbe člana 6. Zakona o stambenim odnosima pa da joj pripada pravo na „prenos stanarskog prava“. Predlaže da se tužba uvaži i osporeni akt poništi.

Tuženi je dostavio spise predmeta i u odgovoru je predložio da se tužba odbije.

Razmotrivši tužbu i osporeni akt po odredbama člana 39. ZUS, te cjelokupne spise predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u dispozitivu ove presude iz slijedećih razloga:

Među stankama nije sporno da je Dž.Lj. bila nosilac stanarskog prava na predmetnom stanu do smrti, dana 04.03.2001. godine i da je tužilja njena unuka. Nije sporno ni to da se tužilja prijavila na adresu spornog stana dana 18.02.2002. godine. Iz podataka iz spisa predmeta proizlazi da se prvostepeno rješenje zasniva na ocjeni uvjerenja o prebivalištu, iskaza svjedoka M.G., D.A. i M.Č., zapisnika o kontroli zakonitosti korištenja stana od 23.11.2001. godine, podatka da je otac tužilje u postupku dobijanja svog stana (1980. godina) naveo da stan s njim koristi i tužilja, te izvoda iz biračkog spiska. Ti dokazi su ocijenjeni tako da je vjera u potpunosti poklonjena ispravama i zaključeno da tužilja nije bila član domaćinstva pokojne bake, već da ju je samo posjećivala. Iskazima svjedoka prvostepeni organ nije povjerovao, navodeći da svjedoci ne govore pouzdano da je postojala zajednica života između bake i unuke, već da se radi o čestim posjetama, što nije osnov za zaključak o postojanju trajne zajednice života sa bakom u smislu odredbe člana 6. stav 2. Zakona o stambenim odnosima. U ovom kontekstu je ocijenjena i potvrda Kućnog savjeta zgrade u kojoj se nalazi stan, iz koje proizlazi da je od 1995. godine do 26.11.2001. godine voda plaćana za dva člana- Lj.Dž. i tužilju. Tuženi je ovakve razloge prvostepenog rješenja u potpunosti prihvatio. Odbijanje žalbe u pogledu navoda o netačnom sadržaju zapisnika o kontroli zakonitog korištenja stana i prijedloga za saslušanje službenog lica- sastavljača tog zapisnika- što je više puta predlagano u ranijem postupku i u žalbi, tuženi je obrazložio tako što nalazi da zapisnik nije sačinjen saglasno odredbi člana 65. stav 1. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 13/02, u daljem tekstu: ZOUP), pa da ne može biti dokaz u predmetnoj upravnoj stvari, niti imati snagu javne isprave u smislu odredbe člana 66. ZOUP.

Ovaj sud nalazi da ukoliko se zapisnik o zakonitoj kontroli korištenja stana ne može smatrati dokazom niti javnom ispravom, tada se ni akt na njemu ne može zasnivati. Pošto se prvostepeno rješenje zasniva na tom i ostalim dokazima, za koje je navedeno da su javne isprave, slijedilo bi da ocjena dokaza nije izvršena saglasno odredbi člana 10. ZOUP, što za posljedicu ima poništenje akta. No, kako je odbijanjem žalbe prvostepeni akt ostao na snazi, to se dispozitiv osporenog akta ukazuje suprotnim razlozima obrazloženja, što predstavlja povredu pravila postupka.

Ovaj sud naglašava i upućuje tuženog i prvostepeni organ da se rješenje u ovoj pravnoj oblasti ne može zasnivati na takvom zapisniku, neovisno da li je sastavljen saglasno odredbama člana 65. i 66. ZOUP, obzirom da je odlukom Ustavnog suda SR BiH broj U-174/90 od 03.10.1990. godine („Službeni list SR BiH“ broj 35/91) utvrđeno da odredba člana 26. stav 3. alineja 8. Zakona o stambenim odnosima nije u saglasnosti sa Ustavom SR BiH, a pravni osnov sačinjavanja zapisnika leži upravo u toj zakonskoj odredbi, koja je prestala da važi. Kontrola zakonitog korištenja stana preduzeta prema toj odredbi Zakona o stambenim odnosima ("Službeni list SR BiH" broj 14/84; 12/87 i 36/89, te "Službeni glasnik RS" broj 19/93; 12/99 i 31/99, u daljem tekstu: ZSO) po ocjeni ovog suda, predstavlja i kršenje prava na poštovanje privatnog života i doma, iz člana 8. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, koja u smislu odredbe člana II stav 2. Ustava BiH ima prioritet nad svakim domaćim zakonom.

Nadalje, neprihvatljivo je stanovište osporenog akta o pravilno izvršenoj ocjeni dokaza.

Prema podacima iz spisa predmeta, nikakav „birački spisak“ nije pribavljen, pa se prvostepeno rješenje zasniva na nepostojećem dokazu.

Izvršena je ocjena dokaza o broju članova domaćinstva tužiljinog oca u momentu dobijanja stana (1980. godina) ali je u potpunosti izostala i ocjena potvrde Kućnog savjeta te zgrade iz koje proizlazi da se od 1988. godine voda plaća za 3 člana domaćinstva- oca M., majku M. i sina (brata) Lj. - dakle ne i za tužilju.

Prikaz sadržaja iskaza svjedoka nije potpun, jer iz njih dovoljno jasno proizlazi da su svjedokinje svakodnevno vidale tužilju s bakom. Naime, saslušana na raspravi održanoj dana 14.10.2002. godine, svjedokinja M.G. jasno iskazuje da joj je poznato da „je (Lj.Dž.) živjela sama, unazad 7-8- godina“ je vidala unuku (tužilju) i poznato joj je da „... je (tužilja) živjela s njom (Lj.D.) u stanu“. Dalje navodi da nije bila prisna sa njima i da ih je više vidala u prolazu, kao i da je po smrti Lj.Dž. tužilja ostala u stanu. Svjedokinja A.D. iskazuje da je Lj.Dž. živjela u prizmeltu a ona na spratu; da je nije posjećivala i da ju je svaki dan vidala u pratnji unuke ili kćerke; da je Lj. bila stara i u penziji, pa da je morala imati nekoga ko će se o njoj starati, te da je tužilju vidala kod bake. Svjedok M.Č. iskazuje da je predsjednik Kućnog savjeta zgrade od 1996.-1997. godine od kada se i uselio u zgradu; da je tužilju vidao konstantno od momenta njegovog useljenja, na osnovu čega je zaključio da ona živi s bakom. Naglasio je da je blagajnik drugo lice i da se zato ne može precizno izjasniti za koliko je članova domaćinstva plaćana voda.

Iz ovakvog sadržaja iskaza svjedoka se ne može zaključiti da tužilja nije živjela s bakom. Ovaj sud nalazi da iskazi svjedoka nisu neprecizni, imajući u vidu da svjedoci nisu u bliskim odnosima sa tužiljom i njenom sada pokojnom bakom, pa se za sada nameće zaključak da su vjerodostojni. Međutim, ovi dokazi nisu ocijenjeni pojedinačno, a potom i svi zajedno, što je obaveza prema odredbi člana 10. ZOUP. Dakle, dokaz o utrošku vode za tužilju i baku Lj.Dž. i iskaz svjedoka M.Č. u tom svjetlu treba cijeliti u pravcu njegovog navoda da on nije blagajnik, iz čega slijedi da on i ne mora pouzdano znati za koliko je članova plaćana voda. Ocijeniti valja i podatak o utrošku vode za domaćinstvo tužiljinog oca, iz kojeg za sada proizlazi da tužilja nije uključena u to domaćinstvo. Naglašava se da uvjerenje o prijavi prebivališta nije dokaz apsolutne prirode i njegova dokazna snaga se cijeni u vezi sa ostalim provedenim dokazima. Kako se osporeni akt nije mogao pozvati na razloge obrazloženja prvostepenog rješenja koje se poziva na dokaz koji uopšte nije proveden i u kome su izvedeni dokazi ocijenjeni suprotno pravilima ocjene dokaza iz člana 10. ZOUP, to slijedi da je donijet povredom pravila postupka. Otuda se tužba ukazuje osnovanom i valja je uvažiti.

Kod takvog stanja stvari, osporenim aktom je ostvaren razlog iz člana 10. stav 1. tačka 3. ZUS, pa se tužba uvažava i osporeni akt poništava na osnovu člana 41. stav 1. i 2. istog zakona. Tuženi je dužan, na osnovu odredbe člana 61. ZUS, da najdalje u roku od 30 dana od dana prijema ove presude donese novi akt, kojim će u svemu poštovati pravno shvatanje ovog suda i primjedbe u pogledu postupka.

Zapisničar
Sofija Ribić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša